REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 153 — Brașov, Duminecă 13 (26) Iulie — 1908.

„Un jubileu înălțător".

Sub titlul de mai sus cetim în numărul de azi al ziarului *»Secolul«* din București următorul articol de fond, al cărui autor tradează adânc sentiment și pătrundere pentru cauza noastră națională. Eată-l:

„Gazeta Transilvaniei" a comemorat, zilele acestea, împlinirea a 70 ani de existență ziaristică, 70 de ani de muncă, de jertfă, de persecuții, pentru cauza cea sfântă a unui popor ce nu-și uită obârșia, și-l doare prezentul.

Faptul că o gazetă în Transilvania ajunge să-și serbeze jubileul de 70 ani, este cea mai bună dovadă a tăriei elementului românesc de peste munți.

Toate condițiile din afară erau protivnice gazetei românești. Statul, în care ea apărea nu avea nici un interes a o proteja, ba tocmai din potrivă; publicul trebuia să facă jertfe pentru a o susține. Dar a făcut aceste jertfe, și „Gazeta Transilvaniei" a ajuns la 70 ani.

Când e viață și entuziasm la spatele unei opere, ea trebue să prospereze. Acele gazete, ce trăesc fără ideal, nu pot și n'au de ce să trăiască, dar „Gazeta Transilvaniei" avea cu ea dorul de mai bine al unui neam asuprit, avea, în sprijinul ei, sentimentul patriotic, mai forte acolo decât la noi, unde o viață independentă îi face să fie de multe-ori uitat: caracterele se oțelesc în luptă; și noi, din România liberă, nu cunoaștem nici pericolele, nici jertfele, nici suferințele celor supuși, pentru a avea în același grad cu ei focul viu al patriotismului.

Și nu fără mirare, putem constata faptul simptomatic că, pe când în România, unde pressa se bucură de atâtea libertăți, nu avem un ziar vechiu nici măcar de o jumătate de veac, în Transilvania, acolo unde a vorbi românește e un pericol, a purta tricolorul un delict și a-ți aduce aminte de originea istorică o crimă, acolo, „Gazeta Transilvaniei" împlinește aproape trei sferturi de secol.

Ce curioasă trebue să li se pară fraților noștri din Transilvania strădania noastră de a-i ajuta. Firește, vor fi simțind multă încurajare atunci când văd, că noi ne gândim la ei, că suferim de suferințele lor.

Dar să-i putem ajuta efectiv noi pe ei; noi, cari n-am putut ținea în deplină viață, decât vre'o doi-trei ani „Liga Culturală"?

Au ei oare — eroi ai naționalismului cuminte — nevoe de sprijinul nostru? Oare nu tocmai noi avem să învățăm dela ei ce este perseveranța, ce este bărbăția, ce însamnă iubirea de neam?

Să privim, deci, cu dragostea și cu atenția celui ce vrea să învețe la luptele fraților noștri din Transilvania, și din bogata lor viață în fapte mari să prindem și noi curajul necesar oricărui popor ce vrea să înfrunte greutățile vremei și să prospereze.

Jubileul „Gazetei Transilvaniei" este un nemerit moment de-a înțelege din perindarea faptelor istorice, cât este de necesară perseveranța, cât e de folos neclintita bărbăție în lupta pentru naționalitate. Cei 70 de ani de viață plină ai „Gazetei Transilvaniei" vorbesc, cu elocvența faptelor împlinite, de voinicia elementului românesc de peste munți, de viitorul lui frumos.

Un popor, ce poate sprijini cu obolul său un ziar persecutat este menit a trăi luminos în lumea istorică.

In jubileul „Gazetei" noi vedem jubileul luptelor eroice ale poporului românesc de peste munți, și în succesul „Gazetei" întrevedem gloria românismului."

Situația în Croația. Din Agram se anunță ziarului »Kel. Ért.«: In cercurile coaliției sârbo-croate se susține, că cu ocazia ultimei consfătuiri a banului cu ministru-președinte, s'a vorbit și despre deschiderea dietei croate la finea lui Octomvrie. Banul ar prezenta cu această ocaziune budgetul, și dacă coaliția s'ar codi a-l admite la desbatere, sau ar propune punerea sub acuză a banului, în cazul acesta se va disolva imediat dieta. In fața acestor știri unul din conducătorii coaliției a declarat, că pe toamnă se plănuește în adevăr conchemarea dietei croate și a accentuat, că coaliția croato-sârbă, care formează marea majoritate a dietei croate, nu va vota la nici un caz budgetul banului Rauch.

O nouă întrevedere între miniștrii Sturdza și Aehrenthal. Din Viena se anunță, că d. Sturdza va avea în luna Septemvrie o nouă întrevedere cu baronul Aehrenthal, cu privire la reînceperea tratativelor pentru încheieerea convenției comerciale cu Austro-Ungaria.

Prelungirea convenției comerciale dintre România și Turcia. »Monitorul Oficial« de eri publică următoarele: »Convențiunea comercială dintre România și Turcia din 30 Iulie (12 August 1901) publicată în »Monitorul Oficial« No. 71 din 3 (16) Iulie 1902, se prelungește până la noi dispozițiuni, cu începere dela 1 (14) Iulie a. c. sub rezerva ratificărei de către Corpurile legiuitoare în cea mai apropiată a lor întrunire.

Jubileul »Voinței Naționale«. In n-rul nostru de eri am publicat o știre, ce am primit'o dela corespondentul nostru din București, despre jubileul ziarului național-liberal *„Voința Națională"*, care a împlinit în 10 Iulie st. v. 25 de ani dela apariția primului său număr. Cu aceasta ocaziune »Voința Națională« a scos un număr jubilar, care ne-a sosit cu poșta de aseară. Numărul acesta de 8 pagini, tipărit pe hârtie fină satinată, e consacrat în mare parte acestui jubileu, conținând articoli retrospectivi și ilustrațiuni numeroase între cari fotografiile bărbaților politici: I. C. Brătianu, Dim. A. Sturdza, șefii partidului liberal-național în acest interval de 25 ani, — apoi Gogu Cantacuzino, Vintilă Brătianu, E. Stătescu, Vasile Lascar, Tache Protopescu, Em. Porumbaru, ș. a.

Trimitem confratelui nostru jubilant călduroase urări de bine și de prosperitate.

In numărul său festiv »Voința Națională« vorbește mai pe larg și despre jubileul »Gazetei«, reproducând după numărul nostru jubilar portretul lui Andreiu Mureșianu (dimpreună cu fotografia casei în care s'a născut), George Barițiu și Aurel Mureșianu.

Cestiunea macedoneană în camera comunelor engleze. In ședința de Joi a camerei comunelor, lordul Grey răspunzând unei întrebări: dacă guvernul englez a invitat pe Sultan să organizeze coloane volante în cele trei vilaete din Macedonia, spre a stârpi bande de răsvrătiți de origină străină, a declarat, că propunerile engleze sunt acum examinate de către puteri și că ar fi neoportun să se comunice ceva de acum Porței, înainte de avizul puterilor. Dar findcă parte numai din propuneri au fost supuse puterilor, se presupune, că în curând se vor cunoaște răspunsurile lor.

Atitudinea guvernului sârbesc față de bandele macedonene. Din Belgrad se anunță, că ministrul Angliei la Belgrad a remis Joi guvernului sârb nota cabinetului din Londra în ce privește mișcarea bandelor din Macedonia și Serbia veche, cerând în acelaș timp un răspuns. Guvernul sârb a răspuns notei engleze prin o altă notă, asigurând cabinetul din Londra, că guvernul regelui Petru va face tot ce-i stă cu putință spre a opri în mod și mai energic de cât până acum trecerea bandelor. Guvernul sârb se declară gata să se pue de acord cu statele balcanice spre a lua toate măsurile propuse de puteri ca fiind cele mai favorabile pentru a aduce liniște în Macedonia.

O nouă industrie ungurească.

Sub titlul acesta „Voința Națională" publică următoarele destăinuiri interesante, pe cari le reproducem cu reserva cuvenită:

Ziarele au anunțat la timp că la Budapesta s'a înființat un mare orfelinat în care urmează să se dea educație în spirit național maghiar tinerilor de naționalitate maghiară născuți sau stabiliți atât în monarchia Austro-Ungară cât și în România. Dată sub forma aceasta știrea era foarte necomplectă. Și nu vorbim numai din punct de vedere al înțelesului ei intim. Era necomplectă chiar ca fapte. Acum

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Influența muzicei

asupra inimei și a moravurilor.

Muzica este efectul vibrațiunei armonice a sistemului nervos și în special a creerului, efect cauzat prin undulațiunile aerului, născute din vibrațiunile instrumentului muzical și comunicate creerului prin nervul acustic. Această mișcare fină și regulată a organului intelectual înalță simțul vieții și se manifestă în conștiință ca un viu simțământ de plăcere, veselă, sau duioasă și melancolică; însă nu exprimă anumite simțăminte, născute din motive sau împrejurări determinate, cu atât mai puțin poate esprima imagini sau idei. Direct muzica produce numai o mișcare fiziologică în organismul nostru, regulată și simetrică, de care avem conștiința ca de o simțire plăcută, fără nici un amestec intelectual, afară de conștiința vagă, fără de care n'ar exista nici simțirea, nici sunetul. Insă această vibrațiune a creerului provoacă o activitate intelectuală, deșteaptă închipuiri, dorințe, aspirațiuni, bucurie, durere, sau alte anumite fenomene sufletești, după gradul nostru de capacitate și de cultură. Și astfel în mod indirect, muzica are cea mai mare influență asupra sufletului și a moravurilor noastre. Și Charles Beauquier, în cartea sa »La philosophie de la musique«, se contrazice, când admite puterea muzicei de a deștepta direct simțăminte generale, și indirect simțăminte speciale și idei, însă neagă influența ei asupra moravurilor. »Numai siluind și denaturând înțelesul cuvintelor, — zice dânsul, — se poate afirma că ea (muzica) are influență asupra moravurilor, pentru că mărește sau slăbește activitatea.«[1]

Cu toate acestea nicăiri n'am văzut mai bine lămurită influența muzicei asupra sistemului nervos, care e organul și fundamentul întregii noastre vieți sufletești. »Sunetul muzical — zice Beauquier — place prin sine însuși ca un bun miros sau ca un bun gust; și anumite combinațiuni de sunete, dacă sunt conforme legilor matematice, cari regulează vibrațiunile, produc o simțire de plăcere ca și gustul și mirosul. In adevăr, materia nervoasă reproducând exact vibrațiunile corpului, este firesc ca sa fie supusă acelorași legi, cari regulează această vibrațiune și e firesc prin urmare ca să fie plăcută, dacă vibrațiunile sunt pline, ușoare, și se combină după proporțiuni regulate; și neplăcută în senz contrar.«[1]

[1] Ch. Beauquier, La philosophie de la musique, p. 193.

Și în alt loc: »Sunetul în sine nefiind decât o modificațiune trecătoare a materiei; un fenomen repede care se nimicește și din care nu rămâne nimic decât o suvenire; formele muzicale pot fi privite asemenea ca puncte și linii ideale ale figurilor geometrice, ca abstracțiuni, *ca forme cumva ale cugetării*, pe cari noi le înțelegem, ni-le închipuim, le vedem în inteligența noastră, deși ele nu au o realitate obiectivă.«[2]

Concluziunea acestei lămuriri psichologice e tocmai contrară afirmațiunei lui Beauquier, că muzica n'ar avea influență asupra moravurilor. Pentrucă ce sunt moravurile? Sunt norme statornice de simțire și, prin urmare, de vedere, de cugetare și de lucrare; norme câștigate prin o lungă deprindere și comune unei grupe de indivizi sau unei societăți întregi. Și, dacă muzica deprinde pe om cu armonia și cu simțăminte plăcute, îl face mai bun și mai fericit sau mai puțin nefericit, îi înnobilează prin urmare și caracterul și întreg sufletul. Pentru aceea Spartanii în vechime preferiau o muzică, care să insufle tinerelor generațiuni simțăminte de curagiu și abnegațiune și să contribue la educațiunea lor războinică.

Precum în creerul nostru se produce acel miraculos fenomen, numit sunet, melodie și armonie, care e numai un răsunet al vibrațiunii organismului nostru nervos, cauzat prin asemeni vibrațiuni comunicate lui din afară; așa și simțămintele nobile, uimirea, extazul, aspirațiunea către o lume dorită, către ideal, sunt nedespărțite de acea activitate armonică a organului intelectual. Pentrucă organul intelectual fiind unul singur, feluritele fenomene ale activității lui, reduse în teorie la trei categorii generale: volițiunile, intelectuale și de simțire, nu sunt despărțite, nici separabile în realitate; ele se clasifică numai la una sau alta din cele trei categorii, după cum predomină în ele elementul volițional, intelectual, sau sensual. Apoi e constatat, că în muzică predomină simțământul; ea este limba universală a sufletelor, înțeleasă pretutindeni.

Schopenhauer, care era un mare admirator al muzicei și el însuși un bun flautist, ajungând la sfârșitul ingenioasei sale teorii muzicale, dă tinerilor următoriul sfat: »După lunga tratare despre firea muzicei Vă recomand gustul acestei arte înaintea tuturor celorlalte. Nici o artă nu are asupra omului o influință așa de nemijlocită și așa de adâncă ca aceasta: pentrucă nici una nu ne face să cunoaștem ființa lumei așa de nemijlocit, așa de adânc, ca aceasta. Ascultarea unei muzici mari, cu deplină armonie și frumoase, este ca și o scaldă a sufletului: ea spală tot ce e

[2] Op. cit. p. 198.

suntem în măsură să venim cu interesante amănunte asupra acestei chestiuni.

Dela consulatul unguresc din Bucureşti s'a trimis vorbă şcolilor ungureşti din ţară că acelor copii, cari vor să se ducă în Ungaria, li-se pun la dispoziţie mijloacele necesare de drum pentru a merge la Budapesta. Direcţiile respective au făcut apoi cunoscut elevilor şi părinţilor elevilor, circulara consulatului unguresc. S'a precizat în acelaş timp, că li-s'a pus în vedere că pentru drum li-se dă câte 30 lei de fiecare copil şi un bilet de liber parcurs pe căile ferate ungare.

Direcţiile şcolilor nu s'au mărginit însă numai să aducă această dispoziţie a guvernului din Budapesta la cunoştinţa elevilor. Nu. S'au făcut stăruinţe puternice atât pe lângă părinţi, cât şi pe lângă elevi. Elevii, în special, au fost momiţi cu tot felul de făgădueli, făcându-i să întrevadă un viitor cu totul fericit, dacă se vor duce în patria mumă.

Şi curios e că nu s'a căutat a se recruta numai băieţi. Nu. S'au luat şi fete. Şi propaganda nu s'a mărginit numai printre copii de unguri. *S'au făcut propuneri şi Românilor să-şi părăsească ţara şi să se ducă în Maraş Vaşar* (în Maramureş). *unde li-se va da în mod cu totul gratuit educaţie şi întreţinere.* Cunoaştem un Român din ţară, căruia i-s'au făcut asemenea propuneri. Acest Român însă, bine înţeles, deşi e om sărac şi împovărat cu o casă grea, a refuzat să se preteze unor asemenea îndemnuri.

Scopul precis al acestor stăruitoare recrutări nu se ştie. Părinţilor li-s'a spus că este pur şi simplu un generos ajutor, pe care guvenul ungar îl dă maghiarilor săraci. După ce însă câteva serii de copii au fost expediaţi, s'a adus la cunoştinţa părinţilor, că în România copiii nu vor mai avea voie să se întoarcă înainte de a-şi face stagiul militar. Alţii ne-au afirmat că tinerii recruţi vor fi ţinuţi în patria mumă până la vârsta de 30 de ani. Se zice că motivul, care a determinat pe guvernul din Budapesta să ia această măsură ar fi numărul din ce în ce tot mai restrâns de recruţi ce se prezintă la sorţi în Ungaria. Acest număr a scăzut foarte mult în ultimul timp, din cauză că tinerii cari părăsesc Ungaria şi se duc prin alte ţări nu se mai întorc în patrie să-şi facă serviciul militar. In special se întâmplă acest lucru cu Maghiarii, cari vin în România. In majoritatea cazurilor aceştia îşi fac rosturi în ţara noastră şi când ajung la vârsta de a face armata nu se îndură să se mai ducă în patrie, ci rămân de fac serviciul militar în rândurile armatei române. Şi guvernului ungar, pe cât se pare, nu-i convine chipul acesta de a se face educaţia ostăşească a atâtor Maghiari.

In cazul acesta, — adecă, dacă numai necesitatea de a avea pe toţi fiii Ungariei în patrie la vârsta de a face serviciul ostăşesc a determinat pe guvernul ungar să ia măsurile de cari ne ocupăm, — de ce se trimit la Budapesta şi la Maraş-Vaşar şi fetiţe? — se întreabă unii părinţi nedumeriţi. Doar nu vor fi chemate sub drapel şi fetele pe viitor?! Unii cred că s'a recurs la acest procedeu, ca să se ascundă scopul adevărat al chemării băieţilor. Lucru nu pare însă adevărat, deoarece măsura guvernului ungar nu conţine nimic inavuabil, nu are un caracter de natură de a jicni pe cineva.

Se crede însă, că se trimit şi fete peste graniţă, din cauză că în urma deselor emigrări, cărora în ultimul timp li-s'a pus capăt prin severe ordonanţe ministeriale, s'a rărit mult populaţia ungurească în multe regiuni din Transilvania, în special. De aceea se bănueşte că măsura de care ne ocupăm a fost luată în scop de a se completa aceea prin care se opresc emigrările. Cu alte cuvinte, guvernul pe de o parte vrea să oprească emigrările, iar pe de alta face tot felul de sacrificii spre a readuce în patrie cel puţin pe copiii, celor deja emigraţi.

Aceste informaţii le avem chiar dela un Ungur şi le dăm în calitate de cronicari conştiincioşi, sub toată rezerva cuvenită.

Anuarele şcoalelor noastre.

I.

Anuarul XLIV al gimnaziului gr. or. român din Brassó (Braşov) al şcoalei reale şi al şcoalelor centrale primare pe al 58-lea an şcolar 1907—8, publicat de Virgil Oniţiu *director. Brassó (Braşov) Tipografia A. Mureşianu 1908, pag. 146.*

(Fine.)

Din *datele statistice* publicate în partea finală a anuarului relevăm următoarele: La *şcoala primară de băieţi* au fost înscrişi *305* elevi (302 gr. or. 2 gr. cat. şi 1 străin), majoritatea elevilor (285) din Braşov. La şcoala de repetiţie s'au înscris 60 elevi. La *şcoala primară de fetiţe* au fost inmatriculate *318* eleve (toate gr. or.) In şcoala de repetiţie *104* eleve. Prin urmare la şcoalele primare de băeţi şi fetiţe au fost inmatriculaţi *787 elevi şi eleve.*

La *gimnaziu* au fost inmatriculaţi *368* elevi, dintre cari 18 au repăşit iar *2* au murit; în *şcoala reală* au fost inmatriculaţi *100* elevi dintre cari 7 au părăsit şcoala iar 1 a murit.

Şcolari (ordinari) *examinaţi* după confesiune şi naţionalitate au fost: La *liceu 317* elevi gr. or. *15* gr. cat. 1 evreu, La *şcoala reală 84* gr. or. 5 gr. cat. şi *1* evreu.

După locul naşterii elevii dela şcoalele medii se repartisează astfel: la gimnaziu *34* din Braşov (oraş), *48* din comitatul Braşovului, *241* din alte comitate ale Ungariei, 7 din România, 2 din Austria şi 1 din Grecia; la *şcoala reală*: *33* din Braşov (oraş) *15* din comitatul Braşovului, 27 din alte comitate şi 15 din România. Din această statistică rezultă, că şcoalele secundare din Braşov sunt cercetate în majoritate covârşitoare de elevi din afară de comitatul Braşovului, şi anume de 268 elevi din diverse ţinuturi ale Ungariei şi din 25 elevi din alte ţări — faţă de 155 elevi din oraşul şi comit. Braşovului.

Din *statistica clasificaţiunilor* elevilor la finea anului şcolar reţinem următoarele date: La gimnaziu şi reale au obţinut nota *foarte bine* 70 elevi, nota *bine* 96 elevi, nota suficient 130 elevi, nota nesuficient din 1 obiect 43, din 2 obiecte 34, cu mai mulţi nesuficienţi 50. Din *moralitate* 372 elevi au avut nota »bună«, 46 elevi nota »corespunzătoare legilor şcolare«, iar 5 nota »nu de tot corespunzătoare«.

Exprimat în procente statistica clasificaţiunilor se prezintă aproximativ astfel: au corespuns din studii 70%, au avut câte 1 sau 2 nesuficienţi 19% iar 11% n'au corespuns. Un rezultat, fără îndoială foarte satisfăcător!

Suma totală a şcolarilor inmatriculaţi la şcoalele centrale în anul şcolar 1907—1908 a fost de *1361*, deci o *creştere de 104 elevi* faţă de anul şcolar 1906/7 (1257 şcolari).

De încheiere urmează tabela clasificaţiunilor elevilor clasă de clasă şi lista şcolarilor premiaţi pentru diliginţă, moralitate, pentru progrese în musică, gimnastică şi stenografie.

v.

STIRILE ZILEI.

— 12 Iulie v.

Dela comună. In şedinţa recentă a representanţei oraşului Braşov s'a primit budgetul pro 1908 a stabilimentului aquaductului orăşenesc. Apa va fi anul viitor cu 4 bani mai ieftină pro metru cubic, adecă metru cubic nu va mai costa 32 b. ci 28 b. Cu aceasta ocasiune inginerul superior Nekolny a comunicat representanţei oraşului câteva date interesante cu privire la lipsa de apă, ce s'a ivit în luna Iunie. Una din causele împuţinării apei în amintita lună este, că a patra parte din apa reservoarului a fost consumată de către căile ferate ale statului. Pe viitor căile ferate vor folosi, ca şi în trecut, apă din canalul Timişului. Multă apă a fost consumată în luna Iunie şi la abator, unde a curs neîntrerupt de dimineaţa până seara. Representanţa oraşului, luând la cunoştinţă cele relatate de d-l Nekolny, a decis ca pe viitor să se aducă lunar la cunoştinţa publicului prin ziare, câtă apă se află în reservoarele aquaductului.

O sărbătoare românească în Bucovina. In Septemvrie anul acesta se împlinesc 25 de ani dela întemeierea societăţei culturale române din Bucovina »Şcoala română« din Suceava. Cu acest prilej Românii din Suceava vor organiza mari serbări comemorative, cari vor dura două zile. Activitatea de 25 de ani a acestei societăţi reprezintă o bună parte din progresul cultural şi naţional realizat în acest pătrar de veac de fraţii noştri bucovineni.

Inaugurarea liniei ferate Braşov-Făgăraş va avea loc probabil la 1 August st. n. a. c. O comisiune de specialişti va examina linia Făgăraş-Şinca-veche şi Valea Homorodului-Braşov-Bartolomei în ziua de 28 Iulie n. La aceasta festivitate a fost invitată şi redacţiunea ziarului nostru.

O vizită a guvernatorului Basarabiei în Romania. D-l Carusin, guvernatorul Basarabiei, mareşal al Curţei imperiale ruse şi consilier de stat, a fost Joi în Galaţi cu vaporaşul rusesc »Academic Beer«. D-sa era însoţit de d-na Carusin cu doi copii, de d-l Leonida Brijewski, şeful jandarmeriei şi Simionof, inspectorul pescăriilor din Reni. D-l Kamiulki, inspectorul navigaţiei ruse, a întâmpinat la debarcader pe guvernatorul Basarabiei. Vizitatorii s'au preumblat prin mai multe străzi ale oraşului. La orele 4 d. a. d-l Carusin şi însoţitorii d-sale au plecat spre Belgrad cu vaporul austriac »Ferdinand Max«.

Despre executarea sentinţei de moarte a Margaretei Baier se comunică următoarele amănunte din Freiberg: Astăzi (Joi) dimineaţa a avut loc execuţiunea criminalei Marg. Baier. Mama condamnatei, văduva fostului primar Baier, care face închisoare fiind condamnată pentru îndemn la sperjur, a fost adusă la închisoarea, în care se afla fiica ei, pentru a-şi lua adio dela dânsa. Ii s'a permis să vorbească cu fiică-sa, în prezenţa funcţionarilor închisoarei. Intrevederea celor două femei a fost mişcătoare. S'au îmbrăţişat plângând, neputând să scoată vre-o vorbă. Au trebuit să intervină funcţionarii pentru a le despărţi. Aseară (Mercuri) s'a adus la cunoştinţa condamnatei Marg. Baier, că sentinţa la moarte va fi executată Joi. Execuţiunea fusese hotărâtă pentru ora 6 şi jumătate dimineaţa. Condamnata nădăjduia până în ultimul moment să fie graţiată. La şase şi un sfert ajutoarele călăului intrară în celula ei şi-i îmbrăcară haina condamnaţilor la moarte. E întâia oară, că în Saxonia se execută o femee. Câteva minute după aceea, condamnata fu condusă în curtea închisorei, unde se pregătise eşafodul în timpul nopţei. Alături de dânsa mergea un preot, care făcea rugăciuni. El o conduse pe eşafod, unde rămase mai multă vreme. După ce se dădu cetire sentinţei, care a fost aprobată de rege, cele două ajutoare ale călăului luară pe condamnata şi o aşezară pe eşafod. Marg. Baier continua să se roage lui Dumnezeu. Ultimele ei cuvinte au fost: — Doamne, Dumnezeule, în mâinile tale dau sufletul meu!

In acest moment, cuţitul ghilotinei căzu pe gâtul nefericitei. Capul ei fu dezlipit de trup şi căzu într'o läditţă anume pusă pentru aceasta. Călăul se prezintă apoi în faţa judecătorilor şi le anunţă că şi-a îndeplinit datoria. Cei de faţă se îndepărtară repede. Inaintea închisorei se adunase o mare mulţime de curioşi, cari nu voiau să creadă că s'a îndeplinit sentinţa de condamnare a unei femei.

Se ştie, că criminala Marg. Baier a fost osândită la moarte, fiindcă şi-a ucis bărbatul.

Fata morgană în Graz. In Graz s'a văzut alaltăeri rarul fenomen al aşa numitei »fata morgana«. Către orele 8½ s'a observat în vestul oraşului în direcţia dela Nord la Sud, o câmpie, în mijloc cu un râu. Pe ţărmurii râului erau plantaţi arbori. Punct 8½ s'a văzut şi un vapor înaintând de-alungul fluviului, din coşul căruia eşiau nori negri de fum. Tabloul a durat cam 10 minute; se crede, c'a reprezentat un peisagiu de prin părţile sudice ale Dunării, în Ungaria.

Câni de mare în Zara. Se anunţă din Zara, că fetiţa de o rară frumuseţe, Milena Zgambelli, a fost atacată în decursul scaldei de 2 câni de mare. Fata s'a apărat contra lor cu o rudă de fer, dar în timpul acesta, perzându-şi equilibrul, unul dintre cânii de mare a muşcat-o puternic în picior. Pescarii au alergat în ajutorul ei, au dus-o pe uscat, unde fata, în urma sângelui perdut în mare cantitate, a murit la câteva minute.

Cât a costat procesul Eulenburg. Cheltuelile procesului Eulenburg, s'au ridicat la o cifră fabuloasă. Procesul a necesitat între altele cheltueli de poştă şi telegraf, diurne şi cheltuelile de deplasare ale martorilor şi experţilor. In termen mediu, calculând numai diurnele martorilor şi ale experţilor, ar veni la 840 mărci pe zi. ceea

---

necurat, tot ce e mic, tot ce e rău; şi predispune pe fiecare pe cea mai înaltă treaptă spirituală, de care e destoinică firea sa; şi ascultând o muzică mare, fiecare simte lămurit, de ce este el în total vrednic, sau de ce ar putea fi vrednic. — Fireşte, ori ce artă, pentru a o înţelege cum trebue, cere cultură. Aşa şi muzica cere foarte multă cultură, pentrucă spiritul numai pe încet şi prin deprindere învaţă a combina şi a prinde aşa de multe şi felurite sunete deodată şi repede unul după altul. Este lipsă de cultură, când cineva nu ştie preţui muzica mare, şi nu găseşte plăcere decât în muzica de danţ sau în cântecele de ghitară. Dvoastră aveţi aici (în Berlin) cel mai frumos prilej pentru cultivarea şi gustarea muzicei. Din nenorocire lipseşte muzica bisericească, care e cel mai bun fundament pentru priceperea muzicei şi pentru cultura muzicală. Şi propria deprindere cu vre-un instrument contribue mult la înţelegerea muzicei. Vă recomand cu totadinsul a asculta şi a cânta însivă, pentru a trage folos din această salutară artă. Cine se dedă ştiinţei, trebue să-şi inobileze întreg sufletul; aceasta influinţează asupra întregei vieţi. Un fiu al muzelor, care are să devină sarea pământului, trebue să rămână şi în plăcerile sale tot fiu al muzelor, şi să nu caute decât distracţiuni nobile, spirituale. Jocul de cărţi, beutura şi celelalte lăsaţi-le oamenilor de rând. Intrebuinţaţi banii şi timpul pentru a merge la operă sau la vre-un concert. Este neasămănat mai nobil şi mai cuviincios, când se întâlnesc patru la un quartet, decât la o partidă de whist«.*)

M. Strajanu.

*) A. Schopenhauer, Handschriftlicher Nachlass, Ed. Frauenstädt. p. 373.

Din amintirile lui Barbă-Albă.

III.

La Academia de drept.

Lumea lui Pap János. — Demonstraţii. — Un rămăşag,

— Urmare. —

Dar eu n'am de cuget să scriu istoria timpului de atunci, ci voesc a mai povesti istorii hazlii, ce mi-s'a mai întâmplat mie. O astfel de istorie este şi următoarea:

Eram într'o seară mai mulţi jurişti în restaurantul Savului, la curtea Mediaşiului. Soseşte acolo notariul din Reşinar P... binecunoscut, ca om popular, isteţ şi iubit de tineretul întreg şi mai cu seamă, că era şi bine situat. Când venea la Savu se ştia că se încinge chef, care între cele mai hazlii anecdote dura până cam pela 2 ceasuri din noapte. Avea doi cai frumoşi şi buni şi-i plăcea ca să-i laude cineva. Pela 2 ceasuri începe unul să-i laude caii. Eu de colo »Ce tot lăudaţi hârţoagele alea bătrâne!« P... să supără şi-mi zice: »Cu harţioagele mele mănânc pământul, că de aici până în Reşinar merg în mai puţin ca o jumătate de ceas«, »Merge pe dracu, eu sunt în stare să te întrec pe jos până în Răşinar«. El râde. »Hai să ne rămăşim«. El râde. »Nu râde, ci hai să ne rămăşim, eu p'ec acum şi tu cu hârţioagele tale nu mă vei ajunge«. »Rămăşeşte P...« strigară cu toţi. »Pe ce?« întreabă P... »Pe 60 de cofe de vin«. »Primesc!« şi dându-ne mâna ca semn de perfecţionare a rămăşagului, eu îndată plec, ear P... zice, »du-te că eu mai şed cel puţin o jumătate de oră«. Es în curte, unde era căruţa lui P... mă uit la ea şi aflu, că în şerigla acoperită cu piele era niţel fân şi loc destul ca să mă pitulesc acolo. Saiu în şeriglă şi mă acoper cu pielea şi aştept Peste un sfert de oră vine P... afară, strigă vizitiului să pue caii. Pleacă. Pe uliţele Sibiiului pe pardoseala cu pietri mă scutura de cugetam că mă prăpădesc. Eşim la drum, unde încetase şi zruncinătura.

Ajungem după 3/4 de ceas în capul Răşinarilor, unde începu a mâna mai încet. Eu sai frumos din şeriglă şi mă dau pe lângă căsi. Mergia acum de tot încet cu caii ca să răsufle. Eu apuc pe întunerec înainte şi mă opresc înaintea porţii dela casa lui P... Când ajunge P. cu căruţa îi ies înainte şi-i strig: »ştiam eu că te întrec«. P... îmi face mai întâiu semn să tac, să nu se pomenească nevastă-sa, apoi începând a-şi face cruce de două-ori îmi şopteşte »Satano! piei necuratule! ce duh te-a adus pe aripile lui!« Acestea toate ai să le auzi în Sibiiu, acum ce te faci? unde să te culci? »Porunceşte să întoarcă trăsura şi să mă ducă acasă la Sibiiu«, ceeace dispunându-se, am plecat la Sibiiu, rămânând P... cu gura căscată.

La Sibiiu a plătit P... 60 de cofe de vin şi pentru a-i împlini curiositatea, ce avea de a şti, cum am ajuns eu înaintea lui la Răşinar, a mai plătit 40 cofe şi asa i-am spus de şi-a astâmpărat curiositatea.

In anul 1860 am început a redacta o foaie humoristică a juriştilor anume »Calicul« care ieşea în toată Sâmbăta pe o coală sau o coală şi jumătate scrisă. In aceasta foaie combăteam viţiul şi relele năravuri ce să încuibase între jurişti, persiflând de multe-ori chiar şi întâmplări din viaţa socială a familiilor româneşti. Excelente erau caricaturile ce mi le făcea colegul A. B. un bun desemnător. Intre colaboratori erau 5 inşi, care erau îndatoraţi a contribui în fiecare săptămână cu ceva nou şi cu haz la foaie. Cu deosebire biciuiam nătângiile acelor jurişti, cari

ce face în 16 zile 16.800 mărci. Cheltuelile de plasare ale martorilor au fost de 3.500 mărci. In total cheltuelile celor 16 zile de dezbateri zadarnice — deoarece procesul a fost amânat *sine die*, — au fost de cel puțin 30.000 mărci (peste 37.000 franci).

Un accident al yachtului președintelui Roosevelt. Din New-York se anunță că yachtul președintelui Roosevelt, »Mayflower«, pe care se afla familia lui Roosevelt, s'a ciocnit Joi noaptea, în apropierea orașului New-London, din statul Conecticut, cu vaporul »Moava« încărcat cu cărbuni. Acesta din urmă a fost scufundat. Echipagiul a fost salvat de către marinarii yachtului prezidențial. Se spune, că Roosevelt și familia nu s'au trezit din somn, cu toate că ciocnirea a fost destul de puternică.

Petreceri. Inteligența română din *Lăpușul-Unguresc* și jur învită la petrecerea de vară ce se va aranja la 2 August 1908, în sala cea mare dela »Hotel Zsentye« din Lăpușul-Unguresc. Prețul de intrare: pentru persoană 2 cor., pentru familie din 3 membrii 5 cor. Inceputul precis la $^1/_2 8$ oare sara. Venitul curat e destinat în favorul bisericii române din Lăpușul-Unguresc. Ofertele benevole să se adreseze d-lui Ioan Petruț, cand. de adv. în Lăpușul-Unguresc (Magyarlápos).

— Inteligența română din *Ciceu-Cristur* și jur învită la petrecerea de vară cu dans, care să va aranja Duminecă în 2 August st. n. sub scut sigur. Inceputul la $7^1/_2$ oare sara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. 60 bani, în familie 1 cor. 20 bani. Venitul curat este destinat în favorul bisericei gr. cat. din loc. Comitetul aranjator: Georgiu Isaiu, preot, președinte; Pavel Salvanu, preot, vicepreș. I; Valeriu Deacu, preot, vicepreș. II; Vasiliu Monasturea, cassar; Ioan Pop., preot, controlor. Membrii în comitet: 1. Toți domnii teologi din jurul Ciceu-Cristurului. 2. Toți domnii studenți academici și întreaga junime studioasă din loc și jur.

Concert militar la »Warte«. Mâne, Duminecă, începând dela orele $3^1/_2$ p. m. va concerta la »Warte« muzica militară.

Rupere de nori. Ploile neîntrerupte din săptămâna asta au pricinuit mari pagubi, pe lângă alte ținuturi și în cel al Lipovei. Ploaia într'atâta a umflat Murășul, încât s'a revărsat în valea Miloavei, din apropiere, și amenință cu inundații comuna Soimuș, din dreapta râului. A pricinuit pagube mari în deosebi la arături ruperea de nori, din 21 l. c., care a cărat cu sine toate bucatele secerate. Pe Murăș plutesc numeroși arbori smulși din păduri, și alte obiecte.

Balonul contelui Zeppelin. Din Friedrichshafen se anunță, că peste zece zile balonul contelui Zeppelin va fi complectamente restaurat și pus în stare de a funcționa. Actualmente numeroși lucrători lucrează la repararea balonului. Un metru cub de gaz costă peste 70 bani, așa că umplerea balonului, care are o capacitate de 12.000 metri cubi, costă peste 7.200 mărci. Motorul are nevoe de 60 litri de benzină pe oară, ceeace costă 30 mărci oara.

Cel mai nou motiv de divorț. In statul Georgia (America de Nord) a fost prezintat parlamentului un proiect de lege, în virtutea căruia sunt declarate nule toate căsătoriile, când bărbatul a fost tras în cursă de femeea, cu care s'a căsătorit prin întrebuințarea din partea acestei femei a fel de fel de mijloace care o făceau frumoasă și ademenitoare. Printre aceste mijloace de împodobire a femeei și, deci, de atragere în cursă a bărbatului, sunt înșirate: unsori, pudră, parfumuri, dinți falși, păr fals, rufe frumoase, vată pentru rotunjirea formelor trupului, ciorapi cu găurele, bluze decoltate, etc., în sfârșit tot ce contribue pentru a face pe o femee mai frumoasă de cum e. Autorul proiectului, Georg Elenn, în sprijinul acestuia, a declarat că trebue pus odată capăt deziluziei ce răsare adesea după căsătorie, când soțul descoperă că părul nevestei sale e pe jumătate fals, că dinții ei sunt de asemenea falși, iar fața ei e văpsită și pudrată. După părerea deputatului, care a prezintat proiectul, căsătoriile contractate în condițiile de mai sus trebue să fie anulate ca și contractele încheiate pe date false. Negreșit că femeile din Georgia s'au înfuriat grozav și acum caută să zădărnicească prin toate mijloacele votarea proiectului de lege.

Cu 1 Septemvrie nou a. c. am lipsă de un candidat. A se adresa la Dr. Teodor Popescu, advocat Făgăraș.

Avis amatorilor de fotografie. Aparate de fotografie pentru salon și voiaj recunoscute ca escelente, aparate moment portative neîntrecute precum și tóte articolele necesare la fotografie, se capětă la firma A. Moll k. u. k. Hof-lieferant, Wien la Tuchlauben 9. Manufactura fotografică, fondată 1854. La cerere se trimite catalog ilustrat cu prețuri.

Concurs pentru două stipendii.

Din *fundațiunea fericitului Nicolae de Șușlai și a soției sale Maria, născută cavaler de Aldulianu*, aflătoare în administrarea Biserieci Sf. Adormiri din Brașov-Cetate, sunt a se distribui *două stipendii de câte 150* (una sută cinzeci) *coroane* anual la elevi săraci și silitori de naționalitate română și de confesiune gr. or., cari cercetează vre o școală medie sau comercială superioară. Conform literelor fundaționale, se vor preferi elevii, cari cercetează vreuna din școlile din Brașov de această categorie.

Concurenții au să prezenteze: a) *atestatul școlar* dela finea a. șc. trecut, prin care să dovedească, că au obținut din moralitate nota »bună« și din studii cel puțin calculul general »bine«; b) *atestat de paupertate*, în care să se constate: averea imobilă a părinților concurentului, venitul după acea avere, ori dacă părinții au alt câștig sau salar, suma acestora, — și în fine numărul membrilor de familie a părinților petentului. Atestatul de paupertate se va elibera de primăria comunală, dar se va signa și de parochul locului.

Petițiunile, însoțite de aceste documente, se vor înainta *până în 31 Iulie v. a. c.* Comitetului parochial *pe adresa d-lui epitrop Ioan Bidu, comerciant în Brașov.*

Brașov, 10 Iulie v. 1908.

Pentru comitetul parochial al bisericei gr. or. române cu hramul Sf. Adormiri.

Andreiu Bârseanu, președinte, *Dr. Constantin Sotir*, secretar.

Varietăți.

In Statele-Unite *se fac tot mai mult prin postă cumpărături și mai mici și mai mari.* Sunt de altfel birouri de comandă cu reputație, cari merită toată încrederea.

Ori ce lucru, cunoscut prin tot felul de reclame, se cere prin scrisoare. Astfel se cumpără o casă, o moșie, o uzină, mobile, animale.

Un mare birou de comandă e în Chicago, un birou care într'un singur an a primit 18 milioane de scrisori și a mijlocit cumpărări și vânzări în preț de 77 milioane dolari (adecă de cinci-ori atâția lei). Cataloage pentru reclame, numai, a expediat 4 milioane într'un an.

Toată populația Ardealului spre pildă, nu primește atâtea scrisori ca această casă de comenzi, care ține în serviciul său nu mai puțin de 6200 funcționari: Trimite fonografe în Persia, vagoane la Ierusalim, vinde case în Congo. I-se cere totul; mobile, pisici, câni, diamante, obiecte de lux și chiar și soții.

Asta se esplică ușor în America, unde trăiesc departe de centrele comerciale 55 milioane de suflete.

*

O mare artistă rusă a avut prilejul să stea multă vreme lângă *bătrânul Tolstoi la Jasnaia Poliana* și a rămas surprinsă de tinerețea și vigoarea spiritului ca și a simțurilor sale. Cu acelaș simț fin și cu acelaș eutuziasm pe care îl avea odinioară pentru musică — pentru cea clasică în special.

In urma unor bucăți executate de artistă marele Tolstoi a exclamat: »Muzica asta mă răpește în altă lume. Inchid ochii și mi se pare că trăiesc în veacurile trecute«.

Intr'o vreme, de altfel, Tolstoi a făcut culegeri de motive populare, pe cari le trimetea unui mare compositor rus, amic al său.

*

„Westminster Gazette“ vorbește de o interesantă propunere ce a fost prezințată consiliului comunal din Westminster. E vorba de a se creia cu mijloacele comunale un fel de Raiu pentru Evele văduve ale orașului, un Raiu în care nici un *Adam* și nici un »sarpe« să nu aibă întrare. Mai concret, ar fi vorba de un loc retras, unde numai femei ar putea trăi liniștite împreună, scutite de privirile »vinovate« ale bărbaților.

Rămâne acum să se știe dacă orașul Westminster va creia în adevăr o asemenea instituțiune, pe jumătate publică, și mai cu seamă, să se știe, dacă s'ar putea găsi femei cari să se bucure împreună de o astfel de viață retrasă.

Sau poate e vorba de azil pentru bătrâne.

ULTIME ȘTIRI.

Constantinopol, 25 Iulie. După consiliul de miniștri ținut Joi la Ildiz Kiosk, marele vizir a comunicat miniștrilor *că Sultanul a hotărât să întroducă din nou constituțiunea dela 1876.* Imediat după aceasta, funcționarii Inaltei Porți răspândiră vestea în întreg orașul. Puțin după aceea o imensă mulțime din Pera, Galata și Fanar se îndreptă spre Stambul, unde e Inalta Poartă, aclamând cu un entuziazm ne mai văzut pe Sultan și Inalta Poartă.

Pană în ultimul moment Sultanul ezitase de a introduce constituțiunea. Totuși, după sosirea știrilor de eri din Monastir și din alte orașe ale Macedoniei, Sultanul se hotărî să cedeze mișcărei populare și puțin după aceea, el chemă pe șeicul El-Islam, păzitorul suprem al Coranului pentru a-i comunica hotărârea luată. Șeicul se opuse mai întâiu, dar cedă în cele din urmă, aflând din gura Sultanului evenimentele ce s'au petrecut.

Constituția prevede *un Senat numit și o Cameră compusă din deputați aleși.* Camera are numai dreptul să discute și să voteze bugetul. Asupra celorlalte legi, votul Camerei e consultativ.

Londra. 25 Iulie. „Times“ află din Petersburg, că guvernul rus a decis a aștepta în liniște desfășurarea evenimentelor în Turcia, și să nu intervie cu nici un preț. Ceea ce a determinat această atitudine a Rusiei este situația pe care și-a creat-o prin amestecul ei în Persia. Se mai crede, că situația este atât de mult schimbată acum în Turcia în cât nu e de loc potrivit momentul pentru a se interveni pe lângă sultan, ca să admită acum introducerea reformelor.

Petersburg. 25 Iulie. Pentru publicarea articolului lui Tolstoi: „Nu pot să tac“, ziaristul Herschelman, în jurnalul căruia a apărut scrierea lui Tolstoi, a fost dat judecăței. El a fost condamnat la 3000 ruble amendă, sau trei luni închisoare.

Petersburg. 25 Iulie. Marele fabricant de zăhar Eleștein din Kiev, care a fost eliberat din închisoare, a reclamat că fiul și fica sa i-au furat suma de 2.000,000 ruble și au dispărut.

Maxime și cugetări.

Gelozia este într'un fel justă și rațională, fiind-că nu tinde decât să păstreze un bine care ne aparține, sau care credem că ne aparține; pe când ura este o patimă care nu poate suferi binele altora.

Răul pe care îl facem nu ne aduce atâta persecuție și ură, decât calitățile noastre.

Dacă n'am avea scăderi, n'am pune atâta plăcere pentru a le observa pe ale altora.

La Rochefoucauld.

Numărul jubilar al „Gazetei“ se va expedia numai până la finele lunei *Iulie* stil v. cu prețurile stabilite pentru abonați și neabonați. De aceea Domnii, cari voesc să'l aibă, să bine voiască a grăbi cu trimiterea prețului. Venitul curat al numărului jubilar să știe că e destinat pentru fondul jubilar.

Glume.

Lenuța, o copilă de 3 ani zice într'o zi tatălui său:

— De ce nu-ți iei barba jos seara?

— Ce idee, zice tatăl mirat.

— O pui a doua zi de dimineața.. când își pune și mama părul.

Intre soți.

— Dacă-mi săruți părul, asta înseamnă că-ți place.

— Natural, dragă.

— Atunci de ce te superi când îl găsești în supă?

— !?

— Gusturile nu se discută, — zice ginerile către soacră.

După ce-i trage două palme, zice soacra către ginere: »Așa am avut gust și gusturile nu se discută«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

veniseră unii din gimnaziul din Blaj, alți dela alte gimnazii, la academie. Partea cea mai mare erau, pe lângă că erau îngâmfați, niște bădărani de primaordine, care nu cunoșteau maniere și nu știau să se poarte în societăți, ba de multe-ori ne făceau chiar de rușine. Am început a-i îmblăti, caricându-i în fel de fel de chip, când isgoniți cu mătura de un chelner dela confetăria lui Klaus, pe ușe afara, iar când scoși pe uliță nici atunci nu scoteau din gură dărabul de aluat neplătit, când bătându-se prin Maiere la joc cu feciori de țăran, care erau ajutați de maierence cari îi îmblăteau, și altele. Destul că prin foaia »Calicul« ne-a succes de am putut îndrepta mult relele apucături și năravuri și a-i aduce la cunoștință cum are să se poarte. »Calicul« devenise în vreme temut și proverbial. »Te dau pe mâna »Calicului«, amenințau tineri și bătrâni. Sâmbătă seara la 6 ceasuri, când ieșea »Calicul«, toți membrii din casina românească, se înființiau, se adunau, ca să cetească noutățile »Calicului« și să se delecteze la caricaturi.

Intr'un număr am cutezat a-l caricatura și pe bătrânul Șaguna. Lui i plăcea să știe tot ce se întâmplă în Sibiiu, să fie cu toate în curent, de aceea avea și organizată o poliție secretă, sau pe așa numiți Spițli. Secretarul intim sau primul Spițli era conzilierul de școale Varic. Varic își angajase pe un amploiat, Bacu. Bacu pe un coleg jurist St... Acesta îi făcea lui Bacu raport de cele ce se întâmplă între juriști, Bacu făcea raport lui Varic de cele spuse de colegul St. precum și despre jevritul cocoanelor. — Varic în urmă îi raporta lui Șaguna, așa că Șaguna știa totul. Desemnătorul meu A. B. îl face pe Șaguna în statura lui impozantă stând în picioare și cu mânile băgate sub latul brâu roșu. Inaintea lui un zăvod mare, ca cânele lui Bismarck, cu capul lui Varic, înapoia acestui zăvod face un câne de oi cu capul lui Bacu și cu nasul sub coada zăvodului celui mai mare; urma apoi un cățeluș mic cu capul lui St... sub coada cânelui din mijloc.

Hau! hau! începe zăvodul, ham! ham! cânele, clef! clef! cățelul. »Aseară au fost juriștii la Savu. Au serbat ziua Sf. Onofrie. S'au îmbătat, de s'au dus vestea. Un sfătos pe care îl cunoști Ex. Ta a ținut un toast, prin care te-a persiflat pe Ex. Ta, zicând, că de câte-ori vorbești de nație totdeauna îți bați și îți mângăi burta, ca și când nația Ex. Tale ar fi burta, și alte multe«. Atunci încep toți 3 a lătra într'un concert, până ce bătrânul îi scoate afară zicându-le: »Ihr kennts gehen«!

Numărul »Calicului« avea să rămână în casină până vine numărul nou. Acest număr însă Marția viitoare nu mai era în casină. Intreb pe îngrijitorul, el nu știa de soartea lui. Il șterpelise din casină. Conzilierul Măcelariul îl luase și îl duse la Șaguna arătându-l. Șaguna a râs de își ținea »nația«, și l'a ținut pentru el, nevoind a mi-l înapoia.

Cărţi noi.

In institutul de arte grafice „*Minerva*" au apărut următoarele cărţi frumoase:

N. Dunăreanu. „Răsplată" (nuvele) Preţul cor. 1.50.

I. L. Caragiale. „Momente, Schiţe, Amintiri". Preţul cor. 2.—.

Maria Baiulescu. „Extaz" (poezii). Preţul cor. 1.50.

M. Sadoveanu. „Dureri înăbuşite" ediţia II. Preţul cor. 2·—.

Adina Gr. Olănescu. „Cugetări". Preţul cor. 1·50.

Guy de Maupassant. „O viaţă" (umilul adevăr) traducere de *Em. Gârleanu.* Preţul cor. 2·—.

Cor. Moldovan. „Cântarea cântărilor". Preţul cor. 1·—.

Ion Bârseanul: „Dor pustiu". C. 1·50

C. Sandu-Aldea: „Sfaturile unui plugar luminat", cărticica I-a. 50 bani.

Al. Cazaban: „Chipuri şi suflete". Cor. 1·50.

M. Eminescu: „Poezii postume", ediţie nouă. Cor. 1·50.

Se pot procura şi prin librăria „Gazetei Transilvaniei" în Braşov şi a se adauge la fiecare porto 10 bani.

Cărţi de rugăciunî.

Sonorul séu frumos rĕsunătórele plânso-cânturi la mormêntul Domnului nostru Isus Christos de Ucenescu, ... —.24.

Carte de rugăciune de *Calistrat Cora* sunt cu: Cor. 1·40, 1·60, 1·80, 2·40, 2·60, 7·—, 8·40.

Lauda lui Dumnezeu: costă —·90, —·60, 1·80, 2·10, 2·65, 2·80, 3·10, 3·50.

Cheia Raiului costă: —·75, 1·20, 1·40, 2·—, 3·50.

Versurile nascerei Domnului nostru Isus Christos, . . . —.12.

Visul Născĕtórei de D-deu —.12.

Epistolie a Domnului nostru Isus Christos, ce a trimis'o Dumnedeu din ceriu, ... —.24

Cărţî de rugăciunî întocmite de protopresbiterul Calistrat *Coca*, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortrodox oriental din Cernăuţî cuprindênd diferite rugăciunî: rugăciunea de séră, cătră d-l nostru Isus Christos, îngerul păzitor cântarea de laudă pentru sfânta Născĕtóre. Rugăciunile în dilele de peste sĕptĕmână. Liturgia de Duminecă. Acatistul bunei vestirî. Canóne. Rugăciunî de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din sĕptĕmâna luminată. Rugăciunile din dioa Nascerei Domnului. Rugăciunî de cuprins felurit etc.

Tóte aceste cărţî sunt în diferite legăturî de la cele mai simple până la cele mai luxóse. Tóte însĕ sunt fórte frumóse şi elegante. Preţul lor e felurit.

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fileri** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria de pe parcul Rudolf, şi la **Eremias Nepoţii.**